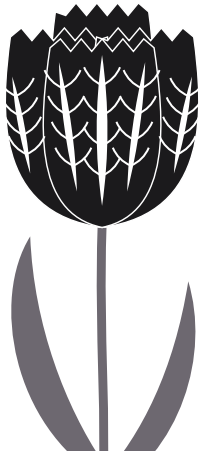
WARIES MISDAADREEKS · Nº 217

Zwarte Tulp in Lisse

De zaak van de verdwenen bollen

LOGBOEK VAN EEN PRIVÉDETECTIVE

Uitgeverij Waries

Hoe dit boek werkt

Dit is geen roman. Je leest het werklogboek van Noor Verbaan, particulier rechercheur in Leiden, over twaalf dagen in april 2026. Een bollenkweker uit Lisse heeft haar ingehuurd omdat zijn nieuwe tulp, die nooit buiten zijn bedrijf had mogen komen, in een Engelse tuin bloeit.

Noor schrijft op wat ze ziet en hoort, met tijd en plaats, en ze voegt de stukken toe die ze onderweg verzamelt: registers, brieven, een kruisingsboek, een deurlog, een nieuwsbrief uit Norfolk, notulen, rekeningen. Dat zijn de **bijlagen**. Ze trekt in haar logboek bewust geen conclusies. Dat doe jij.

Alles wat je nodig hebt om de zaak op te lossen, staat in dit boek. Niet elke bijlage is belangrijk, en niet iedereen spreekt de waarheid.

> **1. Lees het logboek** van dag 1 tot en met dag 12. Maak aantekeningen; de werkbladen achterin helpen je daarbij.
>
> **2. Beantwoord de vragen** op p. 65. Vul het antwoordformulier in.
>
> **3. Kom je vast te zitten?** Achterin staan hints in drie niveaus, op hun kop gedrukt zodat je niet per ongeluk te veel leest.
>
> **4. Open pas daarna de verzegelde oplossing.** Die legt uit wie het deed, hoe en wanneer, met verwijzingen naar de pagina's waar het bewijs staat.

Speelduur: 2 tot 4 uur · alleen of samen · vanaf 16 jaar

Inhoud

Samen spelen 5
Personen 6
Woorden uit de schuur 7
Dag 1 · Een tulp die niet mocht bestaan 8
Dag 2 · Gebroken schoonheid 15
Dag 3 · Cel 3 20
Dag 4 · Uitzicht vanaf de molen 26
Dag 5 · Een schilder in het park 30
Dag 6 · Een zondag tussen de velden 34
Dag 7 · Post uit Norfolk 36
Dag 8 · Het kruisingsboek 41
Dag 9 · Antwoord uit Engeland 46
Dag 10 · Avond in het museum 53
Dag 11 · Papieren 57
Dag 12 · Landgoed 61
Bijlagen bij dossier 26-031 63
Aan de lezer 65
Werkbladen 66
Antwoordformulier 71
Hints 73
Verzegeld 76
Oplossing 77
Nawoord 86

Samen spelen

Dit boek is te spelen in je eentje, op de bank, met een potlood. Maar het werkt ook goed met twee tot vier mensen aan tafel.

> **Lees om de beurt voor.** Eén iemand leest het logboek hardop, de anderen kijken mee in de bijlagen. Wissel per dag van voorlezer.
>
> **Verdeel de werkbladen.** Eén houdt cel 3 bij (werkblad A), één de mensen (werkblad B), één september (werkblad C). Werkblad D, de tegenstrijdigheden, is van iedereen.
>
> **Houd rechercheoverleg** na dag 4, na dag 8 en na dag 12. Wie denkt wat, en waarom? Schrijf het op, maar streep niets door: wat op dag 4 dwaas lijkt, kan op dag 10 kloppen.
>
> **Hints alleen samen.** Spreek af dat niemand een hint leest zonder dat de anderen het goedvinden, en begin altijd bij niveau 1.
>
> **Vul het antwoordformulier samen in**, of ieder voor zich en vergelijk daarna. Open de oplossing pas als iedereen klaar is.

Een tip vooraf: Noor schrijft niet op wat ze denkt. Jullie mogen dat wel. Kijk bij elke uitspraak of er ergens een stuk is dat hem bevestigt of tegenspreekt, en let op wat mensen vertellen zonder dat iemand ernaar vraagt.

Personen in dit logboek

Noor Verbaan particulier rechercheur, Recherchebureau Verbaan, Leiden. Schrijft dit logboek.

KWEKERIJ H. VREEBURG & ZN., LISSE

Huib Vreeburg (69) bollenkweker, eigenaar. Opdrachtgever. Weduwnaar.

Daan Vreeburg (36) zijn zoon, werkt in het bedrijf en zal het overnemen.

Marloes Kiet (46) schuurchef, sinds 2007 in dienst. Woont in Hillegom, met haar border collie Bles.

Robbert Meeuwisse (61) vaste medewerker, trekker en schuur.

Fenna de Graaf (16) kleindochter van Huib.

VERDER

Jasper Lommerse (51) eigenaar van Lommerse Tulpenveredeling in Lisse, voorzitter van Tulpenkring De Lisser Bol.

Ilse Starrenburg (39) botanisch schilder. Heeft een schapendoes, Moos.

Owen Hartley eigenaar van Hollowmere Bulbs, een kwekerij van zeldzame bollen in Norfolk, Engeland.

DE TULP

‘Nachtpauw’ zaailing V-11-38 van Kwekerij Vreeburg. Bijna zwart, met franjes aan de bloembladen en een pauwblauwe bodem. Nooit geregistreerd, nooit verkocht.

OVER DIT LOGBOEK

Ik schrijf mijn logboeken voor mezelf en voor de opdrachtgever. Ik noteer wat ik zie, wat mensen zeggen en welke stukken ik krijg, met tijd en plaats. Wat ik ervan denk, houd ik zoveel mogelijk buiten het logboek: een conclusie die te vroeg op papier staat, gaat een eigen leven leiden. Citaten zijn zo letterlijk als mijn aantekeningen het toelaten. Engelse stukken heb ik zelf vertaald.

N. V., Leiden

Woorden uit de schuur

Een paar woorden die in het logboek terugkomen. Noor kende de meeste ook niet toen ze begon.

Zaailing · een tulp uit zaad, dus uit een kruising. Elke zaailing is nieuw en uniek; pas na jaren weet je of hij iets waard is.

Kruisen, bestuiven · met een penseeltje stuifmeel van de ene tulp (de vader) op de stamper van de andere (de moeder) brengen. In het kruisingsboek staat welke ouders, welke dag, hoeveel bloemen en wie het deed.

Vermeerderen · een tulpenbol maakt elk jaar een paar dochterbollen. Zo groeit een nieuwe soort, langzaam, van één bol naar duizenden.

Rooien · de bollen in de zomer uit de grond halen, als het blad afsterft.

Cel · een bewaarruimte met eigen klimaat. Na het rooien liggen tulpenbollen een paar weken warm, rond 25 °C; dan maakt de bol binnenin de bloem voor het volgende voorjaar.

Kriel · de kleinste bolletjes die bij het sorteren overblijven.

Huid · de droge, bruine vliezen om een bol. Elk ras heeft zijn eigen huid: dun of dik, licht of donker, glad of met haar aan de binnenkant.

Gebroken tulp · een tulp met vlammen of veren in een andere kleur, veroorzaakt door een virus dat bladluizen overbrengen.

Keuring · de controle van velden en partijen op ziekten. Een zieke plant moet de kweker verwijderen.

Fytosanitair certificaat · een verklaring na keuring dat een partij planten of bollen gezond is. Nodig om bollen buiten de Europese Unie te brengen, ook naar het Verenigd Koninkrijk.

Kwekersrecht · een soort octrooi op een nieuw ras. Wie het heeft, bepaalt wie het ras mag vermeerderen en verkopen.

DAG 1 · DINSDAG 7 APRIL 2026

Een tulp die niet mocht bestaan

Leiden en Lisse · bewolkt, 11 °C, zuidwestenwind

08:40 · Leiden, kantoor · telefoon

Gisteravond, tweede paasdag, voicemail van een man die zijn naam twee keer spelde: Huib Vreeburg, bollenkweker in Lisse. “Er bloeit in Engeland een tulp van mij. Hij heeft er nooit gestaan. Ik wil weten hoe hij daar komt.” Vanochtend teruggebeld. Afspraak om half elf op de kwekerij. Hij wilde het niet over de telefoon uitleggen. “Je moet hem zien.”

10:25 · Lisse, Kwekerij H. Vreeburg & Zn. · aankomst

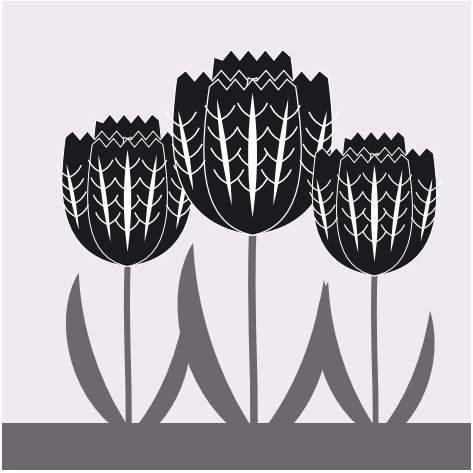
Vijftien kilometer van mijn deur, maar over de laatste drie deed ik een kwartier: de touringcars voor Keukenhof staan rond deze tijd tot ver op de rotonde. De kwekerij ligt aan de westkant, tussen de velden. Een lange schuur met golfplaten dak, een woonhuis met een rode voordeur, een erf met een trekker, kisten en een groene container. Achter de schuur liggen stroken hyacinten in bloei, roze en blauw, en het ruikt zo zwaar dat je het na een uur niet meer merkt.

Huib Vreeburg wacht bij het hek. Groot, breed, een pet die hij afzet als hij binnen is en weer opzet als hij naar buiten loopt. Handen als schoppen. Hij praat in korte zinnen en kijkt dan of je het begrepen hebt.

10:40 · Kwekerij Vreeburg, kantoor · intake

Op het bureau ligt een uitdraai van een bericht dat zijn kleindochter Fenna zondag op haar telefoon vond (bijlage 1). Een Engelse kwekerij, Hollowmere Bulbs in Norfolk, laat een rij bloeiende tulpen zien. Bijna zwart, gefranjerde randen. Huib legt zijn vinger op de foto.

BIJLAGE 1 · BERICHT HOLLOWMERE BULBS, VR 3 APRIL 2026

hollowmere.bulbs · Norfolk · 3 April 2026
She's here! 'Midnight Peacock', our Dutch treasure: fringed, nearly black, a peacock-blue heart and the feathered flames of the Golden Age. All forty-one bulbs have flowered in the long border. Pre-order offsets for autumn delivery now: £95 each. Very limited.

uitdraai F. de Graaf, 5-4-2026 · 312 likes, 48 reacties

Vertaling N.V.: Ze is er! 'Midnight Peacock', onze Hollandse schat: gefranjerd, bijna zwart, een pauwblauw hart en de geveerde vlammen van de Gouden Eeuw. Alle eenenveertig bollen hebben gebloeid in de lange border. Bestel nu dochterbollen voor levering in de herfst: £95 per stuk. Zeer beperkt.

11:20 · Kwekerij Vreeburg, kantoor · vervolg

Op de uitdraai lopen over de zwarte bloembladen witte strepen, als veren. Ik vraag of de Nachtpauw dat ook heeft. Huib kijkt lang naar de foto. "Dat is licht. Die Engelsen fotograferen met van alles." Hij laat me op zijn telefoon een foto zien van een veld Nachtpauw uit april 2024: effen zwart, geen strepen, onderin een blauwe vlek. Dit jaar is hij nog niet in bloei. "Het voorjaar is koud geweest. Normaal staat hij half april open, nu wordt het eind april."

12:20 · Kwekerij Vreeburg, kantoor · gesprek F. de Graaf

Fenna de Graaf, Huibs kleindochter, komt binnen met een rugzak; ze heeft de laatste twee uur vrij. Zestien, vlecht, het gezicht van haar opa zonder de rimpels. Ze werkt aan een profielwerkstuk over de tulpenmanie en volgt daarvoor “alle tulpenaccounts van de wereld”.

“Zondag na de paaseieren zat ik te scrollen en toen zag ik die Engelse. Opa heeft de Nachtpauw als achtergrond op zijn telefoon, al jaren. Ik zag die blauwe onderkant en dacht: dat is hem. Alleen met strepen. Ik heb het aan opa laten zien en toen werd hij heel stil. Dat doet hij nooit.”

Ze heeft de Engelse kwekerij zondagavond een bericht gestuurd: waar komt deze tulp vandaan? Geen antwoord. “Ze hebben mijn bericht wel gelezen. Je ziet twee vinkjes.” Ik heb haar gevraagd voorlopig niets meer te sturen en niets te posten. Ze knikt, maar ze kijkt naar haar opa.

Huib, als Fenna weer weg is: “Ze heeft het aan de halve klas laten zien. Het staat overal. Heel Lisse weet het nu.”

BIJLAGE 3 · OPDRACHTBEVESTIGING

Recherchebureau Verbaan · Leiden · particulier onderzoeksbureau met vergunning op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus

Dossier	26-031
Opdrachtgever	H. Vreeburg, Kwekerij H. Vreeburg & Zn., Lisse
Opdracht	Vaststellen op welke wijze, wanneer en door wie bollen van zaailing V-11-38 (‘Nachtpauw’) buiten het bedrijf en naar het Verenigd Koninkrijk zijn gebracht.
Werkwijze	Gesprekken, inzage bedrijfsadministratie met toestemming opdrachtgever, openbare bronnen. Geen heimelijke opnamen. Bevindingen schriftelijk aan opdrachtgever.
Datum	dinsdag 7 april 2026

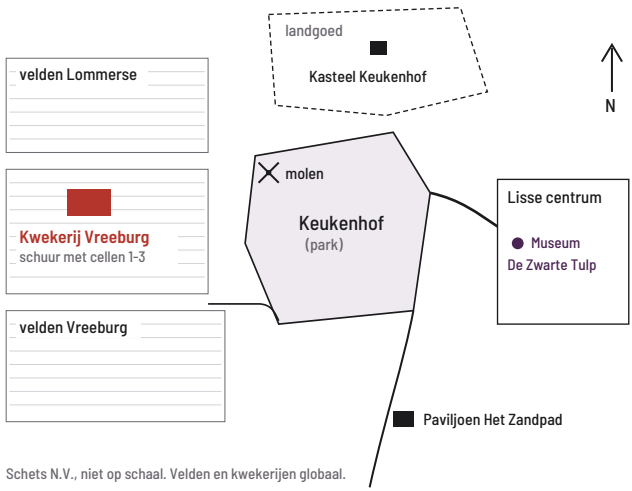
getekend: H. Vreeburg · N. Verbaan

13:10 · Velden achter de kwekerij · rondgang

Huib loopt met me het erf af en de velden in. Hij wijst: hier achter de schuur het perceel waar de Nachtpauw nu staat, groen blad, knoppen nog dicht. Verderop zijn hyacinten, dan een sloot, dan de velden van anderen. Boven de bomen van Keukenhof zie je de wieken van de molen aan de rand van het park. Ik heb een schets gemaakt (bijlage 4).

Huib vertelt ongevraagd dat de Nachtpauw elk jaar op een ander perceel staat, “voor de grond”, en dat hij elke avond zijn ronde loopt. “Eerst de velden, ’s zomers de cellen. Na het eten, half acht. Dat doe ik al veertig jaar.”

BIJLAGE 4 · SCHETS OMGEVING KWEKERIJ

Schets N.V., niet op schaal. Velden en kwekerijen globaal.

15:30 · Leiden, kantoor · openbare bronnen

Hollowmere Bulbs: kleine kwekerij van zeldzame bollen, eigenaar Owen Hartley, verkoopt via een webwinkel en een kwartaalbrief aan vaste klanten. Ik heb Hartley gemaild: wie ben ik, voor wie werk ik, met het verzoek mij te vertellen waar zijn ‘Midnight Peacock’ vandaan komt. Geen beschuldi-